

Ανακοίνωσις

5^{ον} Διεθνές Συνέδριον προς έκδοσιν Εθνολογικού Άτλαντος της Ευρώπης εις Visegrad της Ουγγαρίας (23-28 Σεπτεμβρίου 1974)

[δημοσιεύτηκε στην *Λαογραφία*, ΚΘ' (29) (1974), σ. 371-373]

Εις τας εργασίας του συνεδρίου τούτου έλαβον μέρος κατόπιν προσκλήσεως υπέρ τους 40 αντιπρόσωποι εξ 34 χωρών της Ευρώπης, εις τους πλείστους των οποίων παρεσχέθει πλήρης φιλοξενία υπό της Ουγγρικής Οργανωτικής Επιτροπής. Ο γράφων μετέσχε του συνεδρίου υπό την ιδιότητα του ως Διευθυντού του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών μετά σχετικήν απόφασιν της Ακαδημίας, η οποία και εκάλυπεν εκ του προϋπολογισμού της το αντίτιμον των εισιτηρίων μεταβάσεώς του εις Ουγγαρίαν και επιστροφής του εξ αυτής.

Μετά την εναρκτήριον συνεδρίαν, κατά την οποίαν μεταξύ άλλων ο πρόεδρος της μονίμου Διεθνούς Επιτροπής του Άτλαντος καθηγητής Bratanić προέβει εις ανασκόπησιν της κατά την τελευταίαν από του 4^{ου} Συνεδρίου διετίαν δραστηριότητος της Επιτροπής και εξέθεσε τους περεταίρω στόχους της — έργον γενικώς της οποίας είναι, ως γνωστόν, ο συντονισμός των εν εκάστη χώρα επί μέρους προσπαθειών και η λύσις προβλημάτων σχετιζομένων προς τον καταρτισμόν του Εθνολογικού Άτλαντος της Ευρώπης — το συνέδριον εχώρησεν εις το κύριον έργον του, το οποίο συνίστατο εις την εξέτασιν θεμάτων, αναφερομένων εις τας δυνατότητας και τα προβλήματα χαρτογραφήσεως εν Ευρώπη:

- 1) των εργαλείων θερισμού (εισηγηταί K. Vilkuņa, Φιλανδία, J. O. Højrup, Δανία, συνεισηγηταί U. Bentzien, Αν. Γερμανία, Στέφ. Ημελλος, και H. Klees, Λουξεμβούργον).
- 2) των μορφών του γυναικείου ενδύματος (εισηγήτρια S. Konačeničova, Τσεχοσλοβακία, συνεισηγηταί Å. Nyman, Σουηδία, C. O. Danachair, Ιρλανδία).
- 3) των υλικών δομής της λαϊκής οικίας (εισηγηταί J. Barabas, Ουγγαρία, S. Bruk, Σοβιετική Ένωσις, συνεισηγηταί R. A. Gailery, Β. Ιρλανδία, J. Vareka, Τσεχοσλοβακία).
- 4) των χρησιμοποιουμένων εις τας τροφάς λιπών (εισηγητής G. Wiegmann, Δ. Γερμανία, συνεισηγηταί I. Vladutiu, Ρουμανία, E. Kisbán, Ουγγαρία).
- 5) του λίκνου (εισηγήτρια K. Csilléry, Ουγγαρία, συνεισηγηταί E. Delitala, Ιταλία, J. Voskuil, Ολλανδία, T. Vuorela, Φιλανδία) και
- 6) των αμαξών (κάρων) (εισηγητής A. Fenton, Σκωτία, συνεισηγηταί H. Vakarelski, Βουλγαρία, J. Theuwissen, Βέλγιον, συνεργάτης του εθνογραφικού ινστιτούτου της Μόσχας).

Μετά τας εισηγήσεις και συνεισηγήσεις ταύτας και τας επακολουθησάσας επ' αυτών συζητήσεις και παρατηρήσεις των συνέδρων, αι οποίαι θα περιληφθούν εις τόμον εκδοθησόμενον προσεχώς, επεδείχθη υπό της G. Grober, εκπροσωπούσης τον

απουσιάσαντα λόγω ασθενείας Γερμανόν καθηγητήν Μ. Zender, χαρτογραφικών δοκίμιον με θέμα τας περιοδικάς πυράς εις την Ευρώπην και ανακοινώθει υπ' αυτής ότι ο πρώτος τόμος του Ευρωπαϊκού Άτλαντος με το εν λόγω θέμα είναι έτοιμος προς εκτύπωσιν.

Είτα εις ειδικήν συνεδρίαν των εισηγητών και συνεισηγητών συνεζητήθησαν ειδικώτερα θέματα σχετικά προς τας ανακοινώσεις των, εν συνεχεία δε συνεπληρώθει ο κατάλογος των ειδικών ερευνητών, εις τους οποίους είχε ανατεθεί κατά το 3^{ον} Διεθνές Συνέδριον (ιδέ *Λαογραφία*, 27, (1971), σ. 339–341) η προπαρασκευή της συντάξεως αναλόγων προς εκείνον των περιοδικών πυρών χαρτών του Εθνολογικού Άτλαντος της Ευρώπης. Τα θέματα ταύτα είναι τα ακόλουθα: 1) γεωργία, 2) οικιακή κτηνοτροφία, 3) οικισμός, οικία, 4) ένδυμα, 5) κοινωνικάί σχέσεις, 6) τροφαί, 7) μεταφορικά μέσα, 8) έθιμα του βίου, 9) έθιμα του ενιαυτού, 10) λαϊκή πίστις.

Μετά ταύτα οι μετασχόντες του συνεδρίου συνήλθον κατά μικράς ομάδας και αντήλλαξαν απόψεις, αφορώσας ιδία εις τον συντονισμόν της δράσεώς των και εις την υποβοήθησιν εις το έργον των δι' υποδείξεων, αποστολής υλικού κ.τ.λ. των αναλαβόντων τον καταρτισμόν Εθνολογικού Άτλαντος της Ευρώπης επί ενός συγκεκριμένου θέματος.

Τέλος απεφασίσθη όπως το 6^{ον} Διεθνές Συνέδριον συγκληθεί το 1976.

Όσον αφορά ειδικότερον εις την Ελληνικήν συμμετοχήν, ας μου επιτραπεί να σημειώσω ότι όσα ανεκοίνωσα περί των εργαλείων θερισμού και των σχετικών προς αυτών εθίμων γενικότερον προεκάλεσαν το ενδιαφέρον πολλών εκ των συνέδρων και μάλιστα του καθηγητού Vilkuņa — αναλαβόντος εν συνεργασία μετά του Højrup τον καταρτισμόν του Ευρωπαϊκού Εθνολογικού Άτλαντος της Ευρώπης με θέμα τα εργαλεία ταύτα — ο οποίος εξήτησε να μελετήσιν τα επιδειχθέντα υπ' εμού σχήματα των εργαλείων θερισμού ως και περαιτέρω σχετικώς διευκρινίσεις. Πέρα τούτου όμως ησθάνθη μεγάλην ικανοποίησιν διαπιστώσας και πάλιν ότι ο Άτλας της Ελληνικής Λαογραφίας με τα τρία ήδη θέματα του (περιοδικαί πυραί, ξύλινον άροτρον, ζυγός) θεωρείται υπό των ειδικών ως λίαν αξιόλογος συμβολή εις το αναληφθέν επιστημονικόν έργον του καταρτισμού του Εθνολογικού Άτλαντος της Ευρώπης, ο οποίος αναμφιβόλως θα συμβάλει εις την πρόοδον των λαογραφικών σπουδών της ηπείρου ταύτης. Παραλείπων άλλας κρίσεις περιορίζομαι να αναφέρω μόνον ότι ο μνημονευθείς πρόεδρος της μονίμου Επιτροπής του Εθνολογικού Άτλαντος της Ευρώπης καθ. Bratanič τόσο κατά την εναρκτήριον όσον και κατά την τελευταίαν συνεδρίαν ανεφέρθει εις τον Άτλαντα της Ελληνικής Λαογραφίας, ειπών ότι ούτος είναι λίαν διδακτικός και ότι ο χάρτης του ζυγού, θέμα με το οποίον ο ίδιος ειδικότερων ασχολείται, δημιουργεί εις αυτόν ορισμένα ενδιαφέροντα επιστημονικά προβλήματα. Ας σημειωθεί και ότι εις την σύνταξιν των χαρτών της Ελληνικής λαογραφίας ειργάσθη αόκνως και μετά την αποχώρησιν του εκ της υπηρεσίας του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας, κατ' ανάθεσιν έργου, ο κ. Γρηγ. Δημητρόπουλος.

Κατόπιν τούτου νομίζω, ότι η εργασία της εκτυπώσεως περαιτέρω χαρτών, εις τους, οποίους θα επισυναφθούν σχετικά υπομνήματα, η οποία συνεχίζεται εις το Κέντρον Λαογραφίας, είναι επιβεβλημένη, διότι εξασφαλίζεται κατ' αυτόν τον τρόπον διαρκής και δυναμική παρουσία της ελληνικής λαογραφικής επιστήμης εις την επιχείρησιν του Εθνολογικού Άτλαντος της Ευρώπης, εις την οποίαν η συμβολή πολλών εκ των λοιπών Ευρωπαϊκών χωρών δυτικών και ανατολικών είναι ήδη όντως σημαντική.

ΣΤΕΦ. Δ. ΗΜΕΛΛΟΣ